

ningeinstitutionen virkelig skal blive til Lykke for Folket og Nævningerne virkelig faa Betydning, maa vi samtidig have Dommere, der ere absolut dygtige; thi det er paa Dommerens Vejledning, at Nævningerne skulle afsige deres „skyldig“ eller „ikke skyldig“. Denne Fordring om en udmærket, intelligent og samvittighedsfuld Dommerstand er lige saa nødvendig som Fordringen om, at vi ikke faa Institutionen ændret til det, som det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds ønskede, idet han vilde have Nævningerne erstattede med Meddomsmænd i Kraft af den ejendommelige Grundlovsfortolkning, jeg før omtalte. Det ærede Medlem ledte derved selv Opmærksomheden hen paa, at han maaske ikke ganske havde gennemtænkt Sagen. Han citerede en Udtalelse af afdøde norske Rigsadvokat Geetz. Nu er Sagen den, at da man i Norge fik Lagmandsretter, det vil sige Nævninger, fik man for nogle andre Sagers Vedkommende Meddomsretter; men det, at man for nogle Sagers Vedkommende, hvor man ikke behøvede at sætte Nævningeinstitutionen i Bevægelse, fik Meddomsretter, er noget andet, end det ærede Medlem vil: fuldstændig at forandre Nævninger til en Meddommerinstitution. Jeg skal i denne Forbindelse blot gøre et Par Bemærkninger til det Forslag, som kom frem fra det ærede Medlem for Kalundborg om Ansættelse af Kommunedommere, et Forslag, der har meget tiltalende ved sig, og hvis Navn allerede taltaler; men jeg tror at kunne forsikre det ærede Medlem om, at blev der foretaget en Afstemning i Sognene om, hvorvidt man ønskede en saadan Kommunedommerinstitution eller ej, vilde næsten alle gaa mod den af den Grund, at ingen vilde paatage sig Ansvaret og Byrden derved. Det vilde nemlig blive et højst pinligt og byrdefuldt Hverv, naar Kommunedommeren skulde arbejde, som det ærede Medlem foreslog. Det vilde neppe nogen indlade sig paa. Henvisningen til de engelske Forhold var lidt utydelig, fordi den var saa kortfattet. Der fik man Fredsdommerinstitutionen i Midten af det 14de Aarhundrede, og den er sidst bleven omdannet i 1888. Man har altid haft vanskeligt ved at finde Fredsdommere. I mange Distrikter, hvor der

findes rige, bosiddende Familier, Jordrotter, er det at være Fredsdommer ligefrem arveligt i Familien. En almindelig Mand kan ikke være tjent dermed, han har ikke Raad eller Tid dertil. Der var en saadan Mængde Byrder forbundet med Fredsdommerinstitutionen, at man i 1888 maatte fritage Fredsdommerne for de allerfleste af deres Forpligtelser. Tilbage blev blandt andet Varetagelsen af offentlige Politisager, som den højtærede Minister mente, at man maaske kunde indføre her i Landet, hvilket man ogsaa kan. Men den dømmende Virksomhed i civile og kriminelle Sager er overdraget dels til Fjerdingsaarsretterne, dels til Grevskabsretterne. Ved Fjerdingsaarsretterne tager man til Dommer en Sagfører, og han maa saa i den Tid, han er Dommer, fuldstændig opgive sin Sagførervirksomhed. Han har saa til Gengæld den Glæde at blive kaldt Hans Velbaarenhed, dette sidste kunde vi maaske ogsaa indføre her. I Grevskabsretterne dømmes derimod en af Fredsdommerne enten sammen med flere andre Fredsdommere eller med Nævninger. Den enkelte Fredsdommer varetager i sit Distrikt i Øjeblikket kun de Sager, som den højtærede Justitsminister mente, at man ogsaa her kunde lægge ind under en saadan Mand, nemlig offentlige Politisager. Jeg skal nu ikke mere lægge Beslag paa det høje Tings Opmærksomhed, men kun udtale et varmt Ønske om, at den Modstand, som Lovforslaget vil faa, maa ved Ministeriets Hjælp og Rigsdagens Medvirkning blive brudt, saa at vi faa en Ende paa denne Sag. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds vil forstaa, at skulde vi nu gaa over til Meddomsinstitutionen, saa vilde vi sikkert igen faa at gøre med tre forskellige Kommissioner og 50 Aars Forhandlinger, og naar vi saa kom saa vidt, saa vilde det daværende Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds sikkert sige: Nej, lad os faa Nævninger, det er bedre end Meddomsmænd.

Jeg skal saa til Slutning gøre opmærksom paa en eneste Bemærkning af det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen), den var nemlig saa rigtig, at jeg synes, den bør slaas fast paa en lidt stærkere Maade end i den milde